

Retningslinjer for søknader om tilskudd til bygging og ombygging av skogsveger i Skien, Porsgrunn og Siljan kommuner

2024

Retningslinjene gjelder for kommunene Skien, Porsgrunn og Siljan. De skal gi felles forståelse av hvordan NMSK-midlene prioriteres. Dokumentet er et styringsverktøy i kommunenes samlede tiltaksstrategi for virkemidler i skogbruket, og fastsettes årlig, sist revidert 15.02.2024. Kommunene er vedtaksmyndighet og tildeler tilskudd med grunnlag i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (FOR-2004-02-045-447).

Innhold

1. Bakgrunn	3
1.1 Regelverk	3
1.2 Informasjonskilder	3
2. Krav til søknaden	4
2.1 Byggeplan	4
2.1.1 Senterlinje	4
2.1.2 Detaljkart	4
2.1.3 Lengdeprofil	4
2.1.4 Tverrprofiler for masseberegning	4
2.1.5 Arbeidsbeskrivelse	4
2.1.6 Bredeutvidelser	5
2.1.7 Stikkrenneplan	5
2.1.8 Spesifisert kostnadsoverslag på grunnlag av mengdeoversikt	5
2.1.9 Gjennomføring av bygging	5
2.1.10 Avtaler ved fellestiltak	5
2.2 Oversiktskart	6
2.3 Lønnsomhetsberegning	6
2.4 Godkjenning	6
2.5 Byggestart	6
3. Prioritering av skogsveier med tilskudd	6
3.1 Veistandard	6
3.2 Traktorveier	6
3.3 Lønnsomhet	6
3.4 Skoginteresser i veien	6
3.5 Samarbeidstiltak	7
3.6 Strekningsvis og punktvis ombygging (flaskehalsutbedring)	7
4. Fastsetting av prosentsats for tilskudd	7
4.1 Produktivt skogareal	7
4.2 Kubikkmasse	7
4.3 Veiklasser for bilveier og byggeteknikk	7
4.3.1 Bilvei (klasse 3 og 4) uten restriksjoner – prioritet 1	7
4.3.2 Bilvei (klasse 3 og 4) med restriksjoner i teleløsnings- og nedbørsperioder – prioritet 2	7
4.3.3 Sommerbilvei for tømmerbil uten henger (klasse 5) beregnet for tømmertransport utelukkende i barmarksperioden	7
4.4 Byggeteknikk og kvalitet	7
4.5 Traktorvei i veiklasse 7 (tung traktorvei)	7
4.6 Bruer	8
4.6.1 Trebruer	8
4.7 Lønnsomhet	8
4.8 Samarbeidstiltak	8
4.9 Tilskuddsnivå	8
4.10 Prosjektoppfølgning	8
5. Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd	8
5.1 Veiplanlegger	8

5.2 Områdeplanlegging	9
5.3 Tiltak på deler av skogsveianlegg	9
5.4 Avkjøringslommer	9
5.5 Driftsveier og lette traktorveier	9
5.6 Minimumskostnad.....	9
6. Innsending, frister og behandling av søknader	9

1. Bakgrunn

Behandling og prioritering av søknader skal foregå ut fra forskriftens formålparagraf som sier følgende: «Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet».

1.1 Regelverk

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket inneholder bl.a. følgende om tilskudd til veibygging, jf. forskriftens § 3, § 5 og § 9:

- Det kan gis tilskudd til nybygging eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.
- Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksveiforskriften), eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser.
- Veiene skal bygges i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruksdepartementet 1. juni 2013 med endringer august 2016.
- Før anleggsarbeidet settes i gang skal det foreligge en byggeplan som kommunen har godkjent.
- Det er et krav at veien blir vedlikeholdt i den standard som den opprinnelig ble bygget.
- Det kan settes vilkår for utbetaling av tilskudd til det enkelte tiltak, vilkårene må være i samsvar med tiltakenes formål.
- Ved fellestiltak skal det foreligge en skriftlig avtale mellom deltakerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring, og evt. vilkår som blir knyttet til senere oppfølging og vedlikehold.
- Det kan fastsettes søknadsfrist når det er hensiktsmessig ut fra prioritering av tilskudd.
- Utgifter til planlegging som står i rimelig forhold til kostnadene med tiltaket, kan inngå i tilskuddsgrunnlaget.
- Minst 10 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

1.2 Informasjonskilder

Informasjon om planlegging, søknader om bygging, søknader om tilskudd og gjennomføring av bygging mv. er tilgjengelig på følgende nettsteder:

- Landbruksdirektoratet – www.landbruksdirektoratet.no
- Skogkurs – www.skogsvei.no

2. Krav til søknaden

Søknad om tilskudd til veibygging skal skrives på skjema LDIR-903 (SLF-903) utarbeidet av Landbruksdirektoratet (LDIR) www.landbruksdirektoratet.no, jf. [lenke til skjema LDIR-903](#).

Søknaden skal inneholde følgende:

2.1 Byggeplan

Byggeplan for skogsveien skal godkjennes av kommunen og legges ved søknaden om tilskudd. Byggeplanen skal inneholde viktige detaljer for gjennomføring av prosjektet, byggekvalitet og kostnader. Krav til innholdet og detaljeringsgraden i byggeplanen vil variere med størrelsen og vanskelighetsgraden av prosjektet, jf. krav til byggeplan på skjema LDIR-903 Søknad om tilskudd til veibygging.

En byggeplan skal inneholde arbeidsbeskrivelse, oppgave over planlagt tykkelse på bærelag og evt. forsterkingslag og avrettingslag, massekvalitet, massesortiment og spesifisert kostnadsoverslag.

«Normaler for landbruksveier – med byggebeskrivelse» fra Landbruks- og matdepartementet er å oppfatte som minimumskrav i de enkelte veiklassene, mens byggeplanen i tillegg skal ta hensyn til lokale forhold og byggeteknikk. Plan for bruer skal inneholde nødvendige tegninger av brukar og bru, i tillegg til teknisk beskrivelse av dimensjonering, lengde, oppbygning osv. Bruer skal bygges og dimensjoneres i samsvar med typetegninger for bruer på landbruksveger utgitt av Skogkurs, Statens Vegvesens Håndbok 185 og Inspeksjon av bruer på landbruksveier – Håndbok (utgitt av Skogkurs).

Byggeplan som ligger til grunn for søknaden om tilskudd skal være utarbeidet av profesjonell veiplanlegger godkjent av Skogkurs eller personer med tilsvarende kompetanse. Planen skal kvalitetssikres av kommunen og inneholde følgende:

2.1.1 Senterlinje

For nyanlegg: Stukket senterlinje i terrenget, dokumentert og inntegnet på kart.

For ombygginger: Stukket senterlinje kun der hvor veien fraviker eksisterende trasé.

2.1.2 Detaljkart

Kart med veiens beliggenhet på detaljkart i målestokk 1:5 000 eller større.

2.1.3 Lengdeprofil

Lengdeprofil kan unntas fra byggeplanen for veier uten kritiske stigningsforhold. Med kritiske stigningsforhold menes stigninger nærmere maksimal tillatt stigning enn 2 %.

2.1.4 Tverrprofiler for masseberegning

For mindre anlegg kan det etter kommunens godkjenning gjøres unntak fra denne bestemmelsen.

2.1.5 Arbeidsbeskrivelse

Detaljert arbeidsbeskrivelse kan erstattes av generelt tverrprofil med angivelse av massekvaliteter og lagtykkelse for bærelag, evt. med forsterkingslag og avrettingslag, for hele veistrekningen – eller for de enkelte veistrekninger – der hvor det er lik oppbygging og byggemetode.

2.1.6 Breddeutvidelser

Der det av ulike årsaker er krav til breddeutvidelse i henhold til veinormalene skal dette framgå av arbeidsbeskrivelsen. Dette vil i praksis omfatte følgende tilfeller:

- Horisontalkurver (sving) med radius mindre enn 60 meter. Her skal målt kurveradius og kurvelengde, samt nødvendig veibredde framgå av veiplanen.
- Ved fyllingshøyde på mer enn 2 meter skal vegbredden økes med 0,5 meter i tillegg til aktuell vegbredde på stedet.
- Ved stigninger på mer enn 12% i vegklasse 4 og mer enn 14% i vegklasse 5 skal vegbredden økes med 0,5 meter til 4,5 meter.
- Avkjøringer og sнопlasser (både rundkjøringer og vendehammer)

Minste tillatte radius for vertikalkurver er 100 m i lavbrekk og 200 m i høybrekk.

Der det må gjøres tiltak for å tilfredsstille overnevnte krav i vegnormalene så må dette framgå av arbeidsbeskrivelsen, dokumenteres på kart og beskrives med pel nr fra og til i vegplanen.

2.1.7 Stikkrenneplan

Stikkrenneplanen skal angi plassering av stikkrenner, dimensjon og skråstilling på detaljkart.

Stikkrenner skal dimensjoneres etter nedbørs- og avrenningsforholdene ved minst 25 – 50 årsflommen (Q_{25-50}) i det aktuelle området. Minste tillatte indre diameter settes til 400 mm av hensyn til at nedbørrike perioder og ekstremnedbør kan inntreffe lokalt, og store deler av skogsbilveinettet er knyttet til bratt terreng. I risikoområder for løsmasseskred er det viktig å bruke kort avstand mellom stikkrenner, rør med tilstrekkelig dimensjoner og samtidig søke å opprettholde naturlige vannveier.

2.1.8 Spesifisert kostnadsoverslag på grunnlag av mengdeoversikt

Spesifisert kostnadsoverslag skal fylles ut på regneark eller skjema utarbeidet av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (jf. www.statsforvalteren.no/nb/vestfold-og-telemark) eller annet oppsett med spesifikasjoner tilsvarende skjemaene «Anbud for utførelse av skogsveianlegg» (utgitt av Skogkurs) og «Normalkontrakt for utførelse av skogsveianlegg» (utgitt av Skogkurs).

Kostnadsoverslag ut fra byggekostnad pr. løpemeter (l.m.) kan brukes der denne kostnaden kan fastsettes ut fra byggemetode, byggeplan med spesifisert mengde, enheter og lokalt prisnivå.

2.1.9 Gjennomføring av bygging

For gjennomføring av skogsvegprosjekter er det nødvendig med byggeledelse med oppfølging av prosjektet underveis. Person eller foretak som er ansvarlig for byggeledelse skal merkes av i søknaden, enten dette er vegplanlegger, foretak eller annen person.

2.1.10 Avtaler ved fellestiltak

Når veger bygges som fellestiltak skal det foreligge en skriftlig avtale mellom deltagerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring. I tillegg skal det settes vilkår for hvordan oppfølging og vedlikehold av vegen skal følges opp.

2.2 Oversiktskart

Kart i målestokk 1:50 000 med avmerket skogområde som veianlegget omfatter, eldre veier i eller nær området, veiens startpunkt (merkes 0) og veiens endepunkt (merkes X), jf. også søknadsskjema LDIR-903 for detaljert inntegning.

2.3 Lønnsomhetsberegning

Lønnsomhetsberegning skal minimum inneholde økonomisk resultat av veibyggingen ut fra forventede tømmerinntekter i veiens dekningsområde fratrukket driftsutgifter og veikostnader. For lønnsomhetsberegning brukes forslag til enkelt regneark for lønnsomhet ved bygging og ombygging av skogsveianlegg utarbeidet av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, eller annen beregning.

2.4 Godkjenning

Godkjenning av søknad om bygging eller ombygging skal foreligge før tildeling av tilskudd.

2.5 Byggestart

Bygging av nye og ombygging av skogsveier skal ikke være påbegynt før søknad om tilskudd er behandlet av kommunen. Kommunen kan i spesielle tilfeller gi forhåndsgodkjenning til igangsetting av byggearbeidene når søknad om tilskudd med byggeplan foreligger.

3. Prioritering av skogsveier med tilskudd

Det legges spesielt vekt på følgende forhold for prioritering av søknader om tilskudd til bygging av skogsveier, jf. forskriftens § 3:

3.1 Veistandard

Ved tildeling av tilskudd prioriteres skogsbilveier. Bilveier med høy bæreevne gis høyest prioritet. Dette er landbruksveier i veiklasse 3 og 4, skogsbilveier som skal tåle trafikkbelastning av tunge kjøretøy, høy utkjøringsintensitet fra skogsdrifter med stor mengde tømmer og som gir permanente veier med lavere framtidige vedlikeholdskostnader.

3.2 Traktorveier

På steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge skogsbilveg, kan det unntaksvis gis tilskudd til helårs traktorvei, veiklasse 7, med viktig adkomstfunksjon. Dette gjelder hovedveger som dekker et stort og helhetlig skogområde for én eller flere skogeiendommer, og som planlegges brukt for årvis drift av skogen. Det gis ikke tilskudd til veiklasse 8.

3.3 Lønnsomhet

Skogsveier som ikke gir grunnlag for regningssvarende drift på kort eller lang sikt, inkludert veiens byggekostnader, skal normalt ikke tildeles tilskudd.

3.4 Skoginteresser i veien

Skogbruksinteresser utgjør tilskuddsgrunnet for skogsveien. Skogsveier som blir mulig å bygge som følge av bidrag fra andre interesser, kan prioriteres dersom andre interesser ikke legger vesentlige begrensninger på bruken av vegen til skogbruk og skogsdrift, og økonomisk drivbar skog utgjør en viktig del av veiens dekningsområde.

3.5 Samarbeidstiltak

Hovedadkomstveier og fellesanlegg med flere interessenter kan prioriteres med økt tilskuddssats når disse veiene er strategisk viktige for å utløse skogbruksaktivitet.

3.6 Strekningsvis og punktvis ombygging (flaskehalsutbedring)

Strekningsvis og punktvis ombygging av eksisterende veier som ellers tilfredsstiller kravene til aktuell veiklasse kan prioriteres med tilskudd.

4. Fastsetting av prosentsats for tilskudd

Tilskuddsbeløpet beregnes ut fra en fastsatt prosentsats for det enkelte veianlegg. Prosentsatsen kan variere fra år til år avhengig av søknadsmengde og tilgjengelige tilskuddsmidler i kommunene. Følgende forhold vektlegges ved fastsetting av størrelsen på prosentsats for tilskuddet:

4.1 Produktivt skogareal

Produktivt skogareal og årlig tilvekst i veiens dekningsområde som grunnlag for jevnlig drift.

4.2 Kubikkmasse

Kubikkmasse i hogstklasse 4 (eldre produksjonsskog) og 5 (hogstmoden skog) i veiens nedslagsfelt.

4.3 Veiklasser for bilveier og byggeteknikk

Tilskuddsprosent fastsettes for de ulike veiklasser etter følgende prioritet:

4.3.1 Bilvei (klasse 3 og 4) uten restriksjoner – prioritet 1

Bilvei med høy standard som skal kunne trafikkeres med lass hele året (veiklasse 3) og når veien er fri for is og snø (veiklasse 4). Dette er skogsbilveier som skal tåle stor trafikkbelastning av tunge kjøretøyer i perioder med intensiv utkjøring av tømmer. De bygges eller ombygges med sprengt fjell både for forsterking av underbygning og i veikroppen, og samtidig framstår som varig tiltak.

4.3.2 Bilvei (klasse 3 og 4) med restriksjoner i teleløsnings- og nedbørsperioder – prioritet 2

Bilvei som skal kunne trafikkeres med lass hele året (veiklasse 3) og når veien er fri for is og snø (veiklasse 4), men med begrensninger i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør. Dette er skogsbilveier beregnet for moderat til lavt trafikkgrunnlag.

4.3.3 Sommerbilvei for tømmerbil uten henger (klasse 5) beregnet for tømmertransport utelukkende i barmarksperioden

Veiklasse 5 må bare bygges på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge en høyere veistandard. Denne veiklassen skal bare brukes i unntakstilfeller.

4.4 Byggeteknikk og kvalitet

Skogsveier bygget med bærelags- og slitelagskvalitet av knust fjell på enten fjellskjæring, steinfylling eller duk/geonett gis prioritet ved fastsetting av tilskuddsprosent.

4.5 Traktorvei i veiklasse 7 (tung traktorvei)

Det kan gis tilskudd til helårs traktorveier i veiklasse 7 med viktig adkomstfunksjon for tilstøtende skogareal. Veien skal være varig og kunne brukes av lassbærer hele året, uten restriksjoner og i

områder med jevnlig uttransport av tømmer. Tilskudd til veiklasse 7 brukes på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge en høyere veistandard.

4.6 Bruer

Ombygging av bruer på eksisterende skogsbilveinett prioriteres med tilskudd.

4.6.1 Trebruer

Bruk av tre som byggemateriale i bruer vil bli prioritert mht. tilskuddsnivå.

4.7 Lønnsomhet

Skogsveier der tilskudd bidrar til adkomst og drift av større sammenhengende skogområder med eldre og hogstmoden skog med god lønnsomhet, prioriteres mht. tilskuddsnivå. Nyanlegg og ombygging av skogsveier med særskilt høy lønnsomhet prioriteres lavere.

4.8 Samarbeidstiltak

Skogsveier hvor planlegging og bygging gjennomføres som fellestiltak gis prioritering ved fastsetting av tilskuddsprosent.

4.9 Tilskuddsnivå

Følgende tilskuddsnivå brukes som retningsgivende ved fastsetting av tilskuddsprosent:

Tiltak	Prosent
Bilveier klasse 3 og 4 – stor trafikkbelastning uten restriksjoner	30 – 50 %
Bilveier med restriksjoner i teleløsnings- og nedbørsperioder	20 – 40 %
Bruer på skogsbilveier	40 – 60 %
Traktorveier klasse 7	20 – 30 %

Satsene gjelder både for nyanlegg og ved ombygging.

4.10 Prosjektoppfølgning

Avtale med godkjent vegplanlegger om oppfølging av hele vegprosjektet fra byggestart fram til ferdig godkjenning kan utløse et ekstra tilskudd beregnet av totalkostnaden. Ekstra tilskudd vurderes særskilt for det enkelte veganlegg. Bindende avtale med godkjent vegplanlegger må følge som vedlegg til søknad om tilskudd. Kostnaden kan inngå som del av tilskuddsgrunnlaget. Ved større prosjekter kan kommunen sette vilkår om bruk av godkjent vegplanlegger for oppfølging.

5. Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd

5.1 Veiplanlegger

I vedtak for godkjenning av byggesøknad kan kommunen sette vilkår om bruk av godkjent veiplanlegger ved utarbeiding av byggeplan.

Kommunen kan sette av midler til dekning av inntil ett dagsverk pr. veianlegg uavhengig av om veien blir bygget eller ei. Ved refusjon av slike kostnader settes det vilkår om at planleggingen skal utføres av en profesjonell veiplanlegger godkjent av Skogkurs. Kostnader til veiplanlegging utover ett slikt (refundert) dagsverk kan inngå i kostnadsgrunnlaget for beregning av tilskudd.

5.2 Områdeplanlegging

Ved større områdetiltak kan inntil tre dagsverk av veiplanlegger dekkes for utarbeiding av områdeplan for skogsveier innenfor planområdet.

5.3 Tiltak på deler av skogsveianlegg

Tiltak som ombygging av del av skogsvei, heving av bæreevne over strekning, utbedring av kurve, avkjørsel, stigning, veibredde, stikkrenne, bru mv. kan tildeles tilskudd dersom øvrig del av veianlegget har tilfredsstillende standard og vedlikehold i henhold til Normaler for landbruksveier, og tiltaket for øvrig oppfyller formålet med tilskudd til veibygging.

5.4 Avkjøringslommer

Det kan gis tilskudd til avkjøringslommer fra offentlig vei der formålet er opplasting av tømmer. Med avkjøringslomme menes her avkjørsel med vendehammer, avkjørsel inn til rundkjøring eller enveis avkjørsel inn til og ut fra lunneplass. Avkjøringslommer bygges så både tømmer lunnes og tømmerbil laster tømmer i sikker avstand fra offentlig vei. For avkjøringslommer legges det vekt på at planleggingen skjer i samarbeid med de aktuelle veimyndighetene.

5.5 Driftsveier og lette traktorveier

Driftsveier (enkle veier) og lett traktorvei (veiklasse 8) gis ikke tilskudd.

5.6 Minimumskostnad

Minimumskostnad for søknad om tilskudd til bygging og ombygging av skogsveier er kr 120 000,-.

6. Innsending, frister og behandling av søknader

Skogeier sender søknad om tilskudd med nødvendige vedlegg til kommunen. Der det er flere interessenter i veien, skal søknad om tilskudd være signert av alle interessentene. Søknad sendes:

E-post: post@skien.kommune.no

Brev: Grenland landbrukskontor, Postboks 158 Sentrum, 3701 Skien

Frist for innsending av søknad om tilskudd er 10.oktober kalenderåret før behandling og eventuelt tildeling av tilskudd.

Kommunen melder inn behov for tilskuddsmidler til Statsforvalteren innen 10. november basert på søknader innkommet innen fristen 10. oktober. Tildeling av midler til kommunene skjer normalt i februar året etter. Kommunen kan behandle tilskuddssøknader etter å ha mottatt tildelingen fra Statsforvalteren. Søknader innkommet før søknadsfristen skal normalt være ferdigbehandlet innen 4 uker etter tildeling fra Statsforvalteren, og seinest 1. april.

Søknader som kommer inn etter søknadsfristen behandles fortløpende så lenge det er tilskuddsmidler igjen. Søknader som ikke kan tildeles tilskudd i mangel av tilskuddsmidler det enkelte år kan bli vurdert på nytt ved neste søknadsrunde eller dersom kommunen får tilleggsbevilgning.